

II.
C. 24016.

C. in S.

24016 II C. C.
F.

DRUŽBENE BUKVICE

za dekleta,

ki so

pri dekliški ali križovski družbi

v Konjicah,

in tudi za druge pobožne ženske.

Z dovoljenjem prečast. lavantskega knezo-škofijstva.

Spisal
JOŽEF ROZMAN,

konjiški nadfajmošter.

V LJUBLJANI.

Natisnil J. Rudolf Milic 1861.

„Blagor jim, ki so čistega serca; ker Boga bodo gledali.“

Tako govori Jezus pri sv. Matevžu 5, 8.

„Ali ne veste, da ste tempelj božji, in da Duh božji v vas prebiva? Ako bo kdo tempelj božji oskrnil, ga bo Bog končal. Zakaj tempelj božji je svet, kar ste vi.“ Tako govori sv. Pavl v svojem 1. listu do Korinčanov 3, 16. 17.

„Device so naj lepši cvetlice svete cerkve, naj dražiši ovčice čede Kristusove, naj popolnisi podoba njegove svetosti, lepota gnade božje in naj verliše delo božjih rok.“ To so besede svetega škofa Ciprijana.

030051638

POSTAVE

dekliške ali križovske družbe.

Rože toliko lepe ni na celem svetu, kakor je roža svete čistosti, ki v sercih keršanskih dekličev raste; tudi zvezde ni toliko svetle na širokem nebu, kakor je sveto devištvo v božjih očeh.

Oj srečne torej, pač tavžentkrat srečne ste dekleta ve, ki ste to prelepo rožico še ohranile — nad vami ima ljubi Jezus posebno veselje. Da bi le ostale tudi vse-skoz njegove neveste, noter do smerti nje-mu zveste — njegove ljubke, brez madeža na duši in na telesu!

In glejte! ravno za tega del, da bi ložeje ohranile čast svojega devištva; da bi ložeje se vbranile derečih volkov, ki

prežijo v vas nedolžne ovčice, in vam hočejo raztergati belo oblačilo kerstne nedolžnosti — ravno vam v pomoč, v varstvo in brambo je ta družba osnovana.

Pridite torej, ljube dekleta! ki ste pri Bogu in pri ljudeh še v lepem imenu — pridite in stopite v to sveto družbo, ne prisiljene, ampak s svetim veseljem, iz ljubezni do svojega devištva, iz ljubezni do Jezusa, ki se vam za ženina ponuja. Le čujte, kakošne postave in dolžnosti imate.

1.

Dekliška, ali kakor sploh pravimo, križovska družba je postavljena pod varstvo in krilo Marije Matere božje, ki je vsih devic devica in sramožljivih deklet posebna pomočnica. Zatorej mora vsaka vsak dan moliti eno „Češeno Marijo“ s tem pristavkom:

O Marija, vsih devic devica, po svojem čistim spočetju ohrani meni in mojim tovaršicam čistost duše in telesa

v imeni Boga Očeta in Sina in sv. Duha. Amen.

2.

Vsaka, ktera se zapisati da, dobi žegnano svetinjo čistega spočetja device Ma-

rije. To svetinjo morate v časti in ven in ven pri sebi imeti, v hladni grob seboj jo imate vzeti.

3.

Vsako leto, ali na praznik čistega spočetja, ali pa vsaj v tisti osmini enkrat, in če bo mogoče, tudi o obiskovanju device Marije bote imele vse skupej spoved, in bote vse skupej k sv. obhajilu šle. Če je le mogoče, naj pride vsaka zraven.

4.

Domači gosp. fajmošter, ali če oni ne morejo, pa tisti duhovnik, ktereга oni v to izvolijo, so duhovni vladar ali vižar tega društva.

5.

Dekleta, ktere so v tej bratovšini, si izvolijo iz svoje srede eno vodilo ali predstojnico, ktera z dovoljenjem dušnega pastirja vravnuje in opravlja vse, kar društvo zadeva. Ona nove sestre ali vzema ali že zapisane zopet izbrisati daje; ona čuva nad celim društvom, nad sestrami, kako se vedejo in zaderžijo — ona je dolžna svariti in prositi in opominjati, koder vidi da je treba.

Vodila z dovoljenjem dušnega pastirja si izvoli dve pomočnice, ali ko bi treba bilo, tudi več, ktere nji pomagajo z djanjem in dobrim svetom. — Dekleta! vodilo in nje pomočnice morate spoštovati in v lepi časti imeti; in če vas ena ali druga kaj posvari ali opominja, tiho poslušajte, in ko bi tudi vredne ne bile, ne gondrajte, ampak v ponižnosti svojega serca se v roke božje izročite. — Ne pozabite, da ste slabe, in bodite hvaležne, ako druge iz ljubezni do vaše duše in vašega zveličanja nad vami čujejo in bedijo.

7.

Vender ne samo vodila, temuč vsaka, ktera je pri tej bratovšini, ima sveto dolžnost nad seboj, svariti in opominjati svoje tovaršice, kolikorkrat se ji zdi, da je treba — toda vselej z ljubeznijo, v vsi krotkosti in pohlevnosti.

Dekleta! deržite skupej, kakor bi ena na drugo privezane bile; skerbite za čast svojega društva, kolikor naj več morete, in če je treba, poskušajte se ena za drugo, vse za eno, ena za vse. Ne jemljite med se takih, ktere ne slujejo dobro, da vam sramote ne napravijo: če je pa ktera

že zraven, se imate pa tudi vse od kraja truditi in prizadevati in moliti za njo, da jo zapeljivi svet ne zmoti. Ne pozabite, da ni žalostnišèga za vas in za celo vaše društvo, kakor če se ktera zbrisati mora — meni se zdi malo drugač, kakor bi bila zbrisana njena duša iz bukev življenja.

8.

Vsaka, ki hoče v to sveto bratovšino stopiti, naj se vodili oglasi, in ona, če je ne pozna dobro, naj se z drugimi posvetuje, napreden jo dušnemu pastirju zapisati da. — Tudi je potreba, posvetovati se s svojim spovednikom, in ako oni za dobro spoznajo, dolgo spoved od celega svojega življenja storiti.

9.

Vsakega mesenca enkrat bo zbor in nauk, da se poštene, pametne dekleta v svojem lepem življenju poterdijo, da se mlačne oživijo in vsim novo dušno življenje in nova gorečnost vdihne. K tem naukom rade in vesele hodite, in vodila naj svari tiste, ki redko pridejo.

10.

K spovedi in k sv. obhajilu, glejte, da bote šle večkrat, naj manj vsakega me-

senca enkrat, vsake štir tedne, če ktera ni po pravici zadržana. Neveste Jezusove ste, ali če ga bote redko obiskovale, bo ljubezen med Njim in med vami kmali vgasnila. — Kolikor vam je mogoče, naj si izbere vsaka svojega spovednika, sicer pota popolnamosti nikdar nastopile ne bote; Jezus pa je vsim rekel: „Bodite popolnoma, kakor je vaš Oče v nebesih popolnoma.“

11.

K sv. maši rade hodite, tudi ob delavnikih, če morete; ako pa v cerkev ne morete, bodite vsaj v duhu pri sv. maši. Sv. maša je naj svetejši dar in ima neskončno ceno. — Pridige ali keršanskega nauka iz zanikernosti nobenega ne zamudite, zakaj božja beseda, kakor sv. pismo pravi, je slajši kot sterd; je kakor meč na dve strani brušen, ki vaše serca obrezuje, da jih rija ali lenoba ne sne. — Juterno in večerno molitev, angeljsko češenje, molitve pred jedjo in po jedi skerbno opravljajte. Riba brez vode in dekle brez molitve sta si podobne; ta in una bo kmalo ob življenje. — Svojo vest pogosto izprašujte, ne zaspite nobeden večer, dokler

tega ne storite, in se s serčno grevengo s svojim Bogom ne spravite.

12.

Svojim staršem, svojim višjim bodite pokorne v vsih rečeh, ktere niso zoper božjo zapoved. Bogu in ljudem bote ljube, če bote rade vbogale. — Bodite ponižne v mislih, v besedah in v vsem svojim danju, posebno pa v svojem oblačilu. Kar visoko leta, rado nizko obsedi. Obleke, ki preveč vreši, preveč v oči pika, ne omišljajte si. Nedolžnim dekletam vsako krilo, vsaka jopca lepo stoji, da le vmazana in raztergana ni. — Bodite krotke in pohlevne, kakor mlade ovčice, in varite se jeze in prepira, posebno pa kletve, kolikor naj več morete. — Če pride kaka nadloga nad vas ali bolezen, če vas ljudje zasmehujejo zovoljo pobožnosti vaše, poterpite in proti nebesam povzdigujte svoje oči. Bog nad vami čuje, in če on ne dopusti, vam nobeden las iz glave padel ne bo. Tistim, ki Boga ljubijo, vse v dobro izide.

13.

Do revežev, bolnikov in betežnih ljudi imejte vsmiljeno, mehko serce, in postrežite jim po svoji moči. Če pa družnica

ktera zbolí, ste dolžne zlasti tiste, ktere ste bližej nje, večkrat jo obiskati, in če je treba, tudi ji postreči — ali že vode ji prinesiti, ali prati ali pomesti ali prestlati ali kaj družega enakega. Take dela so zlata vredne.

14.

Pred vsim pa vam sramožljivost priporočujem, ona je keršanskih dekličev naj lepše ogrinjalo, naj dražje blago. Bodite sramožljive, kjer koli ste, ali ste same ali v družnji, in krotite svoje počutke. Varite svoje oči, ne glejte, kar je nespodobnega, in zmirej bolje, da oči po sebi obešate, kakor da radovidne ste in vse viditi hočete. Varite svoje ušesa in zapirajte jih, ko slišite gerde, ostudne pomenke. Gerda beseda je znamnje gerdega, vmazanega serca. Varite svoj jezik in ne zinite kaj takega, kar je zoper sveto čistost. Klafati, gerde pesmi peti, nespodobne šale ali špase imeti, je navada razujzdancov, ne pa poštenih deklet. — Ne dajte se možkim prijemati, nikamor ne — še za roke ni varno; nespodobna roka z vašim dovoljenjem naj ne pride blizo vas; pa tudi ve se nikogar ne dotikujte, če vam je sramožljivost ljuba. Svoje telo varno zakrivajte in ne razgalite se, da ne žalite svojih angeljev varhov.

15.

Slabih tovaršij se skerbno ogibajte; od smole se roka vmaže, od slabe tovaršije pa duša in serce. Ne hodite po oštarijah, če ni potrebe ali sile; možki, ki deklet drugač ne morejo zmotiti, jih v kerčmo vlečejo, jim z vinom glavo in pamet zmedejo, in prej ali polej ob nedolžnost spravijo. Ne hodite na ples; ples je divji pes, ki zlasti v dekleta reži in jih pogosto smertno rani. — Ne delajte znanja z drugim spolom; če je Bog zakon vam namenil, bo že On ženina vam preskerbel. Ne jemljite perstanov, ne drugih darov, ki vam jih možki ponujajo; če jih vzemete, ste že obvisеле na limance. Ne jemljite pisem, ki vam jih možki pošiljajo; če ga pa vzemete, ga materi svoji dajte ali ga nerazpečatenega v ogenj veržite. Se večer stori, same ne hodite več spod strehe, noč ima svojo moč in je zlasti dekletam nevarna. Po noči se skerbno zaperajte, da nihče do vas ne more; le glasite se ponočnjaku, in kmali bote ob dobro ime.

16.

Vsaka mora skerb imeti, da drugih poštenih deklet za družtvo pridobi. Tistih pa, ki niso zraven, ne sodite slabo,

ne zaničujte jih; Bog je sodnik, On sam ve, koliko je ktera vredna.

17.

Se družnica ktera kaj pregreší zoper te postave, jo mora vodila ali nje pomočnica posvariti, enkrat, dvakrat ali tudi večkrat. Če to svarjenje nič ne zda, naj pove duhovnemu pastirju, da ji oni kej rečejo. Če pa tudi to nič ne pomaga, se iz družtva izbriše. Se pa potem poboljša in čedno zaderži, se sme čez eno leto spet nazaj vzeti. Med križovske dekleta zapisana biti, si mora vsaka za veliko čast šteti. Se pa ktera hudo pregreší, se zbríše prec in za zmiraj.

18.

Se družnica ktera omoži, bote če bote mogle, eno sv. mašo za njo najele, in pri tisti sv. maši sv. roženkranc molile, da bi ji Bog svoj sveti blagoslov v novem stanu dal. Ktera pa ne more k sv. maši, naj moli doma en del sv. roženkranca v ta namen.

19.

Pri procesji sv. rešnjega Telesa greste skupej za svojim banderom, sramožljivo in pobožno, kakor se dekletam spodobi.

20.

Umerje ktera družnica, pridejo vse sestre, ktere utegnejo, k pogrebu, in one jo nesejo. Je bila revna, oskerbijo, da se pošteno pokoplje, oskerbijo pa tudi, da se sv. maša bere za njo. Pri tej sv. maši molite sv. roženkranc, ktera pa v cerkev ne more, naj ga moli doma. Verh tega bomo molili za rajno eno celo leto pri vsakem zboru en Oče naš in Češeno Marijo — družnice pa so dolžne, vsako nedeljo skozi celo leto en „Očenaš“ in eno „Češeno Marijo“ za rajno moliti. — Dekleta! ne pozabite na to molitev; kadar bote ve umerle, se bo molilo tudi za vas.

21.

Družtvo ima svoj altar — altar čistega spočetja device Marije. Zavezane ste, skerbeti, de je čeden in lep. Lepši ko bo, lepša čast bo za vas. Ktera premore, naj torej včasih kak krajcar vodili dá, da ga oberne za družtvene potrebe.

22.

Vaše pozdravljanje med seboj in do drugih naj bo:

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“

Bote rekle: Kaj pa nam bo za plačilo, če bomo po teh postavah živele? — Bote v lepem imenu pri vsih poštenih ljudeh, bote imele mirno, čisto vest, bote lahko umerle, po smerti pa v nebeškem kraljestvu sedele. Ali tudi duhovnih zakladov in odpustkov bote mnogo mnogo prijele. Čujte!

Ta vaša prelepa družba je bila 5. junija 1859 v Rimu poterjena in z odpustki bogato obdarovana. — Popolnoma odpustek se zadobi:

1. Tisti dan, ko se ktera zapisati da.
2. Ob smertni uri.
3. Božični dan, praznik Kristusovega vnebohoda, praznik oznanjenja in čistega spočetja device Marije, o Veliki- in Malimaši.
4. Vsakega mesca tisto nedeljo, ko je nauk za družtvne dekleta, če zraven pridejo.
5. Dvakrat v letu popolnoma odpustek lahko tudi tiste dobijo, ktere zavoljo dalje ne morejo k nauku priti, če tistikrat spoved od celega svojega življenja ali pa saj od enega leta storijo.
6. Družbeni vladar imajo oblast, bolenim dekletam tisti dan, ko bodo previdene s sv. zakramenti, popolnoma odpustek

podeliti, če molijo tri Očenaše in tri Češenamarije v ta namen.

Tukej je treba opomniti, da popolnoma odpustke zadobiti, morete vselej zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa vredno prijeti.

V praznik čistega spočetja device Marije pa zadobi vsak brez razločka popolnoma odpustek, kdor se vredno spove, sv. obhajilo prejme in pri družbenem altarcu na namen sv. očeta, rimskega papeža moli.

Sveti oče, rimski papež pri tej priložnosti zelo zelo priporočujejo dolgo spoved in posebno ljubezen in pobožnost do Marije, prečiste device: tudi vam naročujejo, da imate svojega spovednika vbogati rade, hitro in z veseljem, voljnimi sercem.

Sedem let odpustkov pa bote dobile:

1. Kolikorkrat bote kakega merliča k pokopu spremile.
2. Kolikorkrat bote slišale mertvaški zvon zaklenkati, in bote molile za rajnega dušo.
3. Kolikorkrat se bote vdeležile kake pobožnosti ali andohti, pobožnih pogovorov, keršanskih svetih nauk, pridig in drugih dobrih opravil in del.

4. Kolikokrat bote ob delavnikih in so-
praznikih pri sv. maši.
5. Kolikokrat bote na večer, preden le-
žat greste, svojo vest sprašale.
6. Kolikokrat bote kakega vbogega bol-
nika ali jetnika obiskale.
7. Kolikokrat bote kake sovražnike spra-
vile.

Vsi ti odpustki se zamorejo tudi za
duše v vicah obrniti.

Družbeni altar ima predpravico, da
vsak mašnik, ki pri njem za eno zmed vas
sv. mašo berejo, jo z odpustki berejo. Druž-
beni vižar pa berejo sv. mašo pri vsakem
altarju z odpustki, če jo za družbene sestre
berejo.

**Vse v večjo hvalo božjo in v čast
Marije prečiste device!**

